

Förord

Ungefär hundra tusen människor är yrkesverksamma i den svenska skolan. På universitet och högskolor finns ytterligare tusentals personer som på heltid arbetar med skolfrågor och utbildning av lärare. Många politiker, i regering, riksdag och kommuner, har ansvar för skolfrågor. Ännu många flera är berörda av skolan, bland annat som föräldrar till 1.3 miljoner elever.

Jag vill gärna att alla dessa, och helst ännu fler, skall läsa denna bok. Men om jag skall vara mer realistisk och tala om vilka boken vänder sig till blir det så här.

- Lärare i grundskola och gymnasium. För er kan boken fylla två syften. Dels hoppas jag att ni vill bidra till en förändring av skolan och dess kunskapssyn. Dels tror jag att den orientering som ges om olika kunskapskulturer, särskilt i kapitel 4, kan vara till glädje för ert arbete genom att bredda synfältet och locka till fördjupning
- Lärarutbildare (inte minst de många som inte tänker på sig själva som lärarutbildare!)
- Skolpolitiker, organisationsföreträdare, ansvariga tjänstemän och andra som kan påverka skolans utveckling. Kanske kan ni dela min tanke att det vore bra med en nystart i den ofta tröttsamma ”kunskapsdebatten”? (Ni kan t ex läsa kapitel 1,2, 5, 7 och 8 men skumma övriga i en första läsning.)
- Forskare på universitet och högskolor, liksom deltagare i den offentliga kulturdebatten. Ni borde mer än i dag intressera er för skolan och dess kunskapsuppdrag!
- Alla andra som är intresserade av kunskap och utbildning (men inte i första hand av ”skola”): studenter, forskare, företagsledare, personalchefer, byråkrater.. För er blir troligen behållningen störst om ni börjar med kapitel 4.

Jag är inte proffs på skolfrågor, och har därför varit beroende av impulser från många människor. Jag vill tacka dem alla, men nämner några särskilt. Under många år arbetade jag vid tema T nära samman med Ulla Riis, liksom med Thomas Ginner och Gunnar Richardson. Under ännu längre tid har jag haft intressanta och stundom förbryllande samtal med Mac Murray. Inom Skolöverstyrelsen bidrog Inger Marklund och Kenneth Abrahamsson med överblick och insikt. Under arbetet med lärarutbildningen i Norrköping fick jag lära mig saker tillsammans med Maria Sundkvist, Elisabeth Ahlstrand, Olof Ernestam, Magnus Johansson och Ingrid Carlgren. Ingrid har även därefter varit en samtalspartner och öppnat sitt seminarium vid LHS för diskussion om bokens idéer. Viktiga samtal kring lärares arbete har jag haft med Sanna Ingelstam-Duregård och Per Duregård i Uddevalla. Margareta Ingelstam har under nästan hela vårt gemensamma liv engagerat sig i livsviktiga utbildningsfrågor.

Jag tackar också chefredaktör Lena Fejan Ljunghill för mångårig uppmuntran som lett fram denna bok och förlagsredaktören Lennart Nilsson för utmärkt samarbete i produktionen.

Boken tillägnas mina 13 barnbarn Ludvig, Amanda, Jonatan, Klara, Hugo, Matilda, Moa, Hannes, Otis, Freja, Theo, Alexander och Max.

Bromma i januari 2004

Lars Ingelstam.